

Fakta og nyanser om import av alpakka til Norge

Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) publiserte våren 2025 en [rapport](#) der det fremgår at import av lama og alpakka utgjør en større risiko for introduksjon av storfetuberkulose til Norge enn import av storfe. Den Norske Alpakkaforening ønsker å kommentere dette punktet for å gi et mer nyansert bilde av importpraksis, smittevern og helseovervåkning i alpakkanæringen i Norge.

Streng regulering av import og tett samarbeid med Mattilsynet

Import av alpakka til Norge skjer i svært begrenset omfang. I løpet av de siste fem årene er foreningen kjent med fire importere, totalt 16 alpakkaer ¹. Alle disse importene har fulgt strenge krav fra Mattilsynet, og alle dyr har vært gjennom både testing og isolasjon i tråd med regelverket.

Importerte alpakkaer gjennomgår følgende prosess:

- Alpakkaene blir satt i isolat godkjent av Mattilsynet ved ankomst Norge.
- Alpakkaene blir testet for tuberkulose i samsvar med Mattilsynets krav (hudtest og evt. serologisk undersøkelse).
- Under isolasjonen foretas ytterligere tester, inkludert avføringsprøver, hudtest og serologi før isolasjonen avsluttes.
- Isolatet varer i *minimum* 6 måneder. Alle alpakkaer må være minst 2,5 år før de kan slippes ut av isolasjon, dermed kan isolasjonstiden forlenges.

Dette regelverket er tydelig beskrevet i **forskrift om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av dyr** ([FOR-2006-02-14-199](#)). I tillegg velger flere importører å følge **tilleggskravene** til [KOORIMP](#), der det blant annet testes for tuberkulose før alpakkaen(e) forlater eksportlandet.

Disse strenge kravene reduserer risikoen for at storfetuberkulose innføres via alpakka til et minimum. Import er altså nøye regulert og overvåket i praksis, i tett samarbeid med Mattilsynet.

Aktivt tuberkuloseovervåkningsprogram

Den Norske Alpakkaforening støtter smitteforebyggende tiltak og vi deltar aktivt i det nasjonale [overvåkningsprogrammet](#) for tuberkulose hos kamelider. Dette skjer blant annet gjennom obduksjon av døde dyr og prøvetaking på gårdene, som ledd i tidlig varsling og forebygging av sykdomsutbrudd. Programmet er i regi av Mattilsynet og Veterinærinstituttet.

Etisk avl og genetisk bærekraft

Import av nye blodslinjer er viktig for å sikre genetisk variasjon og sunne, friske dyr i den norske alpakka-populasjonen. Dette er avgjørende for å drive etisk avl og opprettholde god dyrevelferd. I motsetning til andre dyrearter er kunstig inseminering ikke en praktisk mulighet for alpakka, derfor er man helt avhengig av naturlige parringer, og tilgang på genetisk variasjon krever import av avlsdyr.

Alpakka og lama

VKM omtaler risiko ved «lama og alpakka» som samlet gruppe. Det er viktig å understreke at alpakkahold i Norge har egne rutiner og praksiser, og at erfaringene vi bygger på gjelder alpakka – ikke lama. Den Norske Alpakkaforening kan ikke, og ønsker ikke, å uttale seg på vegne av andre arter eller næringer. Alpakkaer er allsidige produksjonsdyr som kan anvendes på mange områder, og vi anser de som en viktig del av norsk landbruk, både nå og i fremtiden.

Oppsummering

VKM-rapporten gir viktige innspill til hvordan vi som samfunn bør håndtere risiko knyttet til alvorlige dyresykdommer. Samtidig er det avgjørende å nyansere fremstillingen når det gjelder import av alpakka. Med dagens lave importvolum, strenge krav til testing og isolasjon, samt nasjonalt overvåkningsprogram og tett samarbeid med Mattilsynet, er det vår vurdering at risikoen ved import av alpakka er lav – og at det håndteres på en ansvarlig og systematisk måte.

Den Norske Alpakkaforeningen jobber tett med Mattilsynet i alle ledd, og alpakkanæringen er svært bevisst sitt ansvar og følger regelverket nøye.

¹ Den Norske Alpakkaforening har forespurt Mattilsynet om import av alpakka spesifikt (2020 – 2025). Tallene til Mattilsynet stemmer ikke med oversikten til [Statistisk Sentralbyrå](#) over import av «kameldyr», der både alpakka, lama og kamel er under samme kategori.